

interview

Dat zullen we nog wel eens zien. Jan Wessels Boer zette zich schrap zodra de buitenwacht twijfelde aan de haalbaarheid van zijn plannen. Als CvB-voorzitter van AOC De Groene Welle verwezenlijkte hij voor dit instituut zijn ambitieuze doelstellingen. Bij zijn pensionering laat hij een degelijk en sprankelend instituut achter.



Scheidende CvB-voorzitter Jan Wessels Boer relativeert belang onderwijsveranderingen

‘Competentiestructuur is geen revolutie’

De balustrade op de bovenste verdieping van AOC De Groene Welle in Zwolle biedt een goed overzicht op het interieur van het imposante schoolgebouw. In één oogopslag ziet Jan Wessels Boer wat er zich in de lange gangen en beneden in de kantine afspeelt. Dit is zijn favoriete plekje. Het uitzicht symboliseert de

realisatie van de ambities van AOC De Groene Welle.

Geen fusie

Een nieuw schoolgebouw maakte deel uit van de plannen die Wessels Boer bij zijn aantreden in 1991 als CvB-voorzitter ontvouwde. Daarnaast

Jan Wessels Boer: "Pas wanneer alleen het groen tussen de straatstenen ons nog aan de natuur herinnert, verdwijnt de behoefte aan groen onderwijs"

FOTO: GERRIT STRIJBIS

ambieerde De Groene Welle een uitbreiding van het aantal opleidingen, een groei van het leerlingenaantal en een financieel gezond instituut. Goed onderwijs en tevreden personeel vulden, volgens Wessels Boer overbodig, de wensenlijst aan: "Dat vind ik vanzelfsprekendheden." Buitenstaanders twijfelden aan de haalbaarheid. Die twijfel wakkerde zijn vechtlust aan: "Dat zullen we dan nog wel eens zien." Het lukte. De Groene Welle voegde dankzij het dereguleringsbeleid de afdelingen Groen, Tuinbouw, Dierverzorging, Bloem en Paard aan het opleidingspakket toe. Het aantal leerlingen steeg van 1.000 naar 1.800. In Zwolle verrees een nieuw schoolgebouw en in Hardenberg vindt nu nieuwbouw plaats. Onderweg naar dit resultaat ondervond ook De Groene Welle tegenslagen. Wessels Boer noemt het overlijden van collega's en meningsverschillen met de gemeente en het ministerie tijdens de nieuwbouw als voorbeelden: "Je zit een dag bij de pakken neer en zoekt vervolgens naar nieuwe mogelijkheden. Ik geef niet gauw op." De realisatie van bovengenoemde doelstellingen ziet hij als hoogtepunten in zijn loopbaan die 38 jaar geleden na afronding van de HAS in Groningen en een kaderopleiding in de varkens- en pluimveehouderij begon. Vervolgens werkte hij bij voederfabrikant Hendrix. In de avonduren studeerde hij MO Economie. Ook toen al twijfelden buitenstaanders aan de haalbaarheid van zijn ambities. Dat motiveerde hem juist: "Dat zullen we nog wel eens zien", was zijn reactie. Vervolgens stapte hij over naar het onderwijs. Het gemis aan frequente contacten met andere mensen noemt hij als motief. Hij startte bij de praktijkschool in Almelo en stapte vervolgens over naar de Rijks Middelbare Landbouwschool in Zwolle. Hij doceerde Economie en praktijkgerichte vakken en trad in 1991 aan als CvB-voorzitter bij de Groene Welle. Een onderwijsstudie en een sollicitatie naar een directiefunctie weerspiege-

len gedrevenheid. Wessels Boer had andere motieven dan een verhoging van inkomen, macht en status: "Zodra iets routine wordt, slaat de verveling toe." De variatie en nieuwe uitdagingen bij zijn werkzaamheden als CvB-voorzitter voorkwamen de sleur eveneens. Onderwijskundig en financieel laat Wessels Boer een kerngezond instituut achter. Hij ziet voor De Groene Welle daarom geen aanleiding voor een fusie. Onderwijskundig en bedrijfseconomisch biedt dit geen meerwaarde: "Een fusie met een aoc levert onderwijskundig meer van hetzelfde op. Contacten met een roc verschaffen dan nog een breder opleidingsaanbod." Met een optimaal gebruik van de schoolgebouwen biedt een fusie bedrijfseconomisch evenmin een meerwaarde. De Zwolse vestiging herbergt 1.200 mbo- en 450 vmbo-leerlingen. Dankzij de samenwerking bij de nieuwbouw met een roc in Hardenberg koerst ook deze vestiging op het bedrijfseconomisch optimale leerlingenaantal aan.

Optimisme

Over de levensvatbaarheid van het groene onderwijs als geheel maakt Wessels Boer zich evenmin zorgen. Zolang Nederland nog over een groene ruimte beschikt, bestaat er behoefte aan dit onderwijstype: "Pas wanneer alleen het groen tussen de straatstenen ons nog aan de natuur herinnert, verdwijnt de behoefte aan groen onderwijs." De mbo-afdelingen van aoc's bevinden zich echter numeriek in een moeilijke periode. De aoc's proberen deze trend te doorbreken. Wessels Boer waarschuwt voor overdreven hoge verwachtingen van alle inspanningen. De populariteit van aoc's hangt nauw samen met het imago van de sectoren waarop scholen zich richten. Hij verwijst naar het einde van de jaren zeventig. Tijdens de economische malaise beschouwde de publieke opinie de agrarische sector als de drijvende kracht van de Nederlandse economie. Vervolgens groeide het leerlingenaantal explosief. Daarna kregen overproductie en mestoverschotten meer aandacht in de media. Deze negatieve belangstelling vertaalde zich in dalende leerlingenaantallen terwijl de onderwijskwaliteit gelijk bleef. Wessels Boer acht het bijna onmogelijk tegen de

publieke opinie in te roeien. "Wanneer aoc's zich inspannen om de aantrekkelijke kanten van het boerenvak te presenteren en er verschijnt vervolgens een bericht over boeren die illegaal mest lozen, zal het effect van onze inspanningen zeer gering zijn." Wel vindt hij campagnes noodzakelijk om potentiële leerlingen te wijzen op het brede scala aan opleidingen. Over het groene vmbo maakt hij zich geen zorgen. Wel loert het gevaar van een zorgimago: "Ik vind dat het percentage zorgleerlingen niet af mag wijken van dat van andere vmbo's. Dat leerlingen uit het vmbo-groen breed uitstromen vind ik goed. Groen vormt zo terecht de basis voor iedere opleiding. Iedereen krijgt immers iets met groen te maken." Onderwijskundig ziet hij de toekomst eveneens met vertrouwen tegemoet. Wel relativeert hij de gevolgen van de uit de competentiestructuur voortvloeiende onderwijsveranderingen. Praktijkleren, examinering in de praktijk en de integratie van de theorie in de praktijk noemt Wessels Boer opnieuw verpakte oude begrippen: "Maak me niets wijs, de wereld staat niet op z'n kop. De mensen die de competentiestructuur vergelijken met een revolutie, zitten ernaast. Anderen beweren over vijf jaar in andere bewoordingen min of meer hetzelfde." Hij vult aan dat het erom draait leerlingen kennis, vaardigheden en houdingsaspecten aan te leren. Dat was vroeger zo en dat zal zo blijven. De leerlingen van nu beschikken echter over meer alternatieven. Daarom is de techniek en het moment van aanbieden belangrijk. Hij pleit voor een betere benutting van de ontvankelijkheid bij leerlingen. Dat betekent een individualisering van de leerweg. Dit leidt tot meer efficiëntie en plezier voor zowel docenten als leerlingen. Ook zijn persoonlijk leven beziet hij optimistisch. De invulling van zijn volgende levensfase staat nog open. Wandelen, fietsen, tuinieren en vakanties bepalen de eerste bladzijden van zijn agenda. Daarna staat hij open voor bestuursfuncties en commerciële activiteiten. Wessels Boer weet niet of het hem moeite kost na een loopbaan van 38 jaar aan de nieuwe situatie te wennen. In ieder geval blijft hij strijdvast: "We zullen nog wel eens zien of ik in een zwart gat val na mijn pensionering." ☺

Gerrit Strijbis